

Dvouměsíční zpráva

Pomáháme školám k úspěchu

Pomáháme
školám
k úspěchu

Číslo zprávy: 1

Období: Září – říjen 2017

V Mostě dne 9. 11. 2017

Zkompletoval: Jana Šulcová, Roman Ziegler

Schválili: pedagogové 8. ZŠ Most

Obsah:

Úvod.....	2
1. Spolupráce s pedagogickými asistenty (PA) a pedagogickou konzultantkou (PK).....	2
1.1 Spolupráce s PK.....	3
1.2 Spolupráce s PA	4
2 Vzájemné náslechy	4
3 Účast na sdílení/návštěvy v partnerských školách	5
4 Nové pomůcky	6
5 Natáčení videa z hodiny.....	6
6 Aktivní metody učení.....	6
6.1 Čtenářství.....	7
6.2 Badatelsky orientovaná výuka	7
6.3 Čtením a psaním ke kritickému myšlení	7
6.4 Hejného matematika	8
7 Příspěvek do odborného časopisu.....	8
8 Společné vzdělávání (dílky PK, MBTI)	8
9 Vedení třídnických hodin s využitím her na podporu třídního kolektivu	8
Závěr	9
Úkoly do dalšího období	10

Úvod

Tato dvouměsíční zpráva je pro školu první. To znamenalo mimo jiné hledání, jak ji co nejlépe vytvořit, aby byla dobrým odrazovým můstkem pro další práci i další zprávu. Nakonec jsme přistoupili na 4 skupinové rozhovory, které vedla 2 x PK a 2 x ředitel školy. Skupiny byly tvořeny učiteli příbuzného zaměření (PT + 1. ročníky, 2. – 5. ročníky, TU 2. stupně a netřídní učitelé 2. stupně), i když došlo z časových důvodů k drobnému promíchání, tak to nebylo na škodu.

Rozhovory trvaly vždy cca 50 minut a byl z nich pořízen audiozáznam, který je součástí této zprávy. Do písemné podoby je pak převedla PK a upravil ředitel školy. Údaje ve zprávě pak byly doplněny o závěry ze záznamů jednotlivých aktivit (tabulky, které jsou ve škole pro zapisování do jednotlivých aktivit).

Na závěr zprávy je připojena kapitola „Úkoly do dalšího období“, aby bylo patrné, jaké závěry ze zprávy vyplývají a co můžeme udělat pro další zlepšování.

1. Spolupráce s pedagogickými asistenty (PA) a pedagogickou konzultantkou (PK)

Na výjezdu školy v Hrubé Vodě vedení školy požádalo učitele, aby si všichni během půl roku vyzkoušeli spolupráci s PA a PK minimálně třikrát, aby pak kvalifikovaně mohli vyhodnotit, co jim spolupráce přináší a bere.

Učitelé, kteří již učinili zkušenost s tím, že mají dalšího člověka v hodině, který jim různou formou pomáhá, to velmi oceňují. Zejména učitelé, kteří měli k dispozici asistentku k žákům z projektu inkluze, jsou již na přítomnost dalšího člověka ve výuce zvyklí, nemají problém si říkat o takovouto podporu a umějí dotyčného zaměstnat ku prospěchu žáků. Přes to, že asistenti na škole již v minulosti byli, někteří učitelé uvádějí, že i dnes PA nebo PK pomáhají odbourávat jejich ostych mít někoho dalšího ve výuce.

Forma spolupráce byla různá a mimo jiné to také záleželo na třídě, ve které spolupráce probíhala. U problematičtějších kolektivů druhý člověk spíše dopomáhal s řízením třídního kolektivu (napomáhal určitým jednotlivcům nebo skupinám žáků se orientovat v tom, kde se aktuálně pracuje, nebo zavedl signály k přivolání pozornosti apod.) Naproti tomu u třídních kolektivů, které fungují dobře, šlo spíše o aktivizaci myšlení žáků, vyzkoušení nových metod, činnostní výuku, kdy učitel mohl obtížnější aktivity realizovat s větším komfortem.

Učitelé uvádějí také, že párová výuka je z hlediska žáků přitažlivější, všechno víc „odsýpá“, nevznikají prostoje. Někteří také uvádějí, že když hodinu společně s PA nebo PK připravují, že se pak již tolik neobávají společné výuky, protože v tom „jsou spolu“.

Jedna z paní učitelek uvedla příklad, kdy pracovala s problematičtější třídou, kam si pozvala asistentku a vše proběhlo hladce. Následně shodnou lekci učila sama v paralelce, která je bezproblémová. Uvedla, že lekci nestihli, protože tam chyběly „další ruce“. Naproti tomu se ozval i hlas, že je potřeba nepřekombinovat společnou práci a je nutné dodržet časy, aby se pak párová výuka „nerozjela“. Učitelé většinou uvádějí, že v „takovýchto“ hodinách mají problém s časovou dotací.

Jako pomáhající aspekt v oslovování PA nebo PK uvádějí, že jsou sympatické, aktivní, ochotné a nápadité.

Jako brzdu uvádějí to, že mají problém s delegováním práce, potřebou si udělat všechno sami. Jako překážku dále uvádějí horší schopnost plánování, která často bývá způsobena tím, že s žáky narazí na to, že něco neumějí a musejí se v látce vracet. To jim pak znemožňuje naplánovat s předstihem tu správnou hodinu pro párovou výuku. To, co některým učitelům také připadá obtěžující, je způsob „rezervace“ PA nebo PK v tabulkách, které jim připadají málo přehledné. Obavy mají také z velké časové zátěže na společnou přípravu, rozdělení práce apod. Na rozdíl od společného plánování a příprav jsou někteří z učitelů více ochotni věnovat

čas reflexi, kterou vnímají jako podnětnou. Zároveň někteří učitelé zveřejňují svoje obavy z toho, že když budou realizovat „takovéto“ hodiny, že nestihnou všechno, co stihnout v daném roce s žáky mají.

1.1 Spolupráce s PK

Učitelé, kteří vyzkoušeli spolupráci s PK, to oceňovali a refletovali, že se při spolupráci více snažili o kvalitu přípravy, ale i realizace hodiny. Uváděli, že „vystupovali ze zajetých kolejí“ a nutilo je to přemýšlet o výuce jinak.

Také někteří uváděli, že nyní je to nutí, aby hodin, kde jsou žáci více aktivováni, dělali více. V minulých letech takových pokusů zvládli třeba dva za rok, již nyní (během prvních dvou měsíců) je to mnohem častěji.

Učitelé uváděli, že PK jim ukázala, že mohou experimentovat a že je cenné, i když se něco nepovede, v případě, že to reflektujeme a dokážeme si pak odpovídat na otázky „co udělat jinak, aby se to příště povedlo“.

Někteří učitelé uváděli, že si ověřili, že si žáci více látku z párové výuky pamatovali. Důvod přikládají tomu, že v hodině byli žáci více aktivnější (víc toho v hodině „odpracovali“ žáci než učitel).

Uvádějí, že jim bylo užitečné, když PK vedla hodinu nebo její část, kde byla zařazena nová metoda/činnost, kterou buď neznali vůbec nebo ji zatím zařazovali jen málo (Vennovy diagramy, alfa-box, výroky před – po, myšlenková mapa, skládankové učení, práce s kritérii při tvorbě plakátu, sdílení ve dvojicích/skupinách, čtenářské dílny, čtení s předvídáním, čteme s nečtenáři apod.) nebo když viděli způsob práce PK, kdy se s žáky na konci hodiny navracela k počátečním myšlenkám žáků z úvodu hodiny a společně refletovali „co se potvrdilo a co se nepotvrdilo“. Uváděli jako užitečné zavedení „vychytávek“ jako např. pravidlo půlmetrového hlasu, práci s losovacími kartičkami (kdy jejich prostřednictvím žáky vyvoláváme nebo organizujeme do skupin) nebo signál zvednuté ruky k přivolání pozornosti.

Někteří - především druhostupňoví učitelé přírodovědných oborů - zatím promýšlejí, jak by mohli PK využít.

A. Konzultace

V daném období proběhlo cca 25 konzultací. Jednalo se zejména o společnou přípravu lekcí nebo reflexi párové výuky. Některé konzultace byly i vícehodinové.

B. Návštěva PK v hodině

V daném období proběhlo cca 18 návštěv v hodinách. Šlo o různou formu práce v hodinách:

a. Ukázkové hodiny

PK nabízela učitelům lekce „čteme s nečtenáři“, lekce s uplatněním čtenářských strategií a čtenářské dílny, které posloužili k rozjezdu párových hodin nebo jako inspirace pro učitele k jejich samostatnému uchopení těchto aktivit.

b. Náslechy v hodinách

Pozvání do hodiny se zakázkou, čeho si má PK všimnout, proběhlo zatím jedno.

C. Párová výuka

V daném období proběhlo cca 13 párových hodin. Párové hodiny proběhly jak na 1., tak na 2. stupni, jak s vyučujícími, tak s PA.

1.2 Spolupráce s PA

Učitelé, kteří si vyzkoušeli spolupráci s PA, ji oceňují jako velmi přínosnou. PA je v hodinách v různých rolích podle potřeby učitele, buď v roli ryze asistentské nebo jako párová vyučující, kdy se ve výuce střídají a doplňují se.

Učitelé uvádějí, že PA spolu s učitelem ve výuce dokáže eliminovat kázeňské problémy u početných či problémových kolektivů, intenzivně se věnuje skupinám potřebných žáků (buď přímo ve třídě, že obchází skupiny žáků, nebo si je odvádí jinam), pomáhá při činnosti výuce (např. laboratorních pracích), eliminuje hluchá místa, pomáhá rozdávat úkolníčky, sešity, maže tabuli, ale i připravuje pomůcky, kopíruje materiály do výuky, ale pomáhá i s dokumentací, což je obrovská pomoc.

Učitelé uvádějí, že asistentky jsou nápadité, takže se rádi inspirují jejich nápady při přípravách společných hodin.

Zajímavé je i sledovat reakce žáků na někoho jiného. Děti se v pozitivním slova smyslu ptají, zda tam budeme dvě. Většina učitelů zatím uvádí, že je příliš brzo vyhodnocovat přínosy pro děti z hlediska, zda se toho naučili více.

Učitelé uvádějí svoje potřeby na využití PA, říkají, že by rádi využívali PA více, u některých tříd nastalo, ale že to často není možné, protože asistentky jsou u někoho jiného nebo suplují. Toto vyvážení, kdy budou suplovat asistenti a kdy učitelé, je nutné promyslet ke spokojenosti všech. PA budou nadále suplovat jen za vyučující, kteří v rámci projektu odjíždějí např. do jiné partnerské školy na návštěvu nebo na sdílení či za učitele, kteří si chodí na následky. Jinak budou maximálně využíváni pro podporu učitelů.

Samy asistentky uvádějí, že jim jejich práce připadá užitečná a kreativní, což jim přináší radost. Přes počáteční obavy, že např. některé předměty, témata, věkové skupiny budou pro ně obtížněji uchopitelné, převládá radost, že jsou úspěšné. Jako jedinou brzdu, kterou zmínily, uvádějí „papírování“, který se obratem vyjasnil a došlo k uklidnění PA.

Každá asistentka má trochu jiný režim. Jedna, vzhledem k tomu, že ve škole pracovala už vloni, tak má nasmlouvaných 24 stálých hodin týdně (včetně kroužků). V případě, že má některá z paní učitelek požadavek na párovou výuku, tak párová výuka má přednost před těmi pevnými. Párově v daném období odučila 15 hodin.

Druhá asistentka si nasmlouvává každou hodinu podle potřeb učitelů. V daném období se v roli asistentky učitele, či asistentky žáka, či v roli individuální podpory skupině žákům ocitla cca 60 krát, párovou výuku absolvovala 21 krát pak, konzultovala přípravu či reflektovala hodinu cca 30 krát.

Obě asistentky pak připravují pro kolegy učitele pomůcky, a také někdy suplují za učitele, kteří např. vyjíždějí do partnerských škol nebo si chodí na vzájemné následky. Obě asistentky také byli na následcích ukázkových lekcí PK a na jejím semináři ke čtenářským dílnám.

2 Vzájemné následky

Učitelé uvádějí, že v minulosti sice vzájemné následky ve škole probíhaly, ale časem aktivita „zformálněla“. Nyní ve vzájemných návštěvách ve výuce vidí více smyslu, protože se vzájemně inspirují novými metodami, činnostmi. Uvádějí, že přínos vidí jak ten, který je na návštěvě, tak ten, který návštěvu přijímá. Kolega mu totiž často pomůže, obchází žáky. Ten, který na následcích přichází, mluví o rozšiřování si svého učitelského rejstříku „jak líp učit“ a sebevzdělávání např. v takových konkrétních věcech jako je Comenia skript nebo genetická metoda čtení.

Náslech u kolegy

V daném období proběhlo 27 náslechů u kolegů.

A. Náslech kolegy u mě

V daném období do svých hodin pozvalo 16 učitelů své kolegy.

B. Otevřená hodina pro kolegy či rodiče

Otevřené hodiny pořádal jako první ředitel školy, následně pak další učitelé – celkem otevřelo svou hodinu 5 učitelů (včetně ŘŠ), někteří opakovaně, takže celkově otevřených hodin bylo 9. Nabídky využilo celkem 16 učitelů (včetně ŘŠ), z nichž 4 učitelé 2 x. Navíc 5 učitelů si navzájem šlo na náslechy.

Ředitel otevřel svou hodinu celkem čtyřikrát, aby šel svým kolegům příkladem. Nechce vyžadovat po kolezích něco, co sám nedělá. O otevřených hodinách mluvil s nadšením. Jednalo se vždy o párovou výuku s PK nebo PA), ve třech případech v hodinové časové dotaci a jednou o dvouhodinovou časovou dotaci. V hodinách dějepisu využil nové metody (skládankové učení, alfa box, výroky před – po), zařadil i práci ve skupinách nebo sdílení ve dvojicích. To bylo pro hospitující učitele inspirací, což také učitelé uváděli.

Při reflexi jsme se také zabývali otázkou, jak žáci nesou větší počet učitelů v hodinách. Názory jsou různé. Ředitel školy uváděl, že žáci se se zájmem ptají, kdy bude opět ředitel učit s některou kolegyní. Učitelé z náslechů uváděli jistou pochybnost, zda je to všem žákům je příjemné. Shoda panovala na tom, že je nutné se zátěží stále stejné třídy, kde se výuka otevírá, pracovat opatrně. Je nutné, aby se žáci cítili bezpečně a nestresovali se.

Učitelé také uváděli, že společná reflexe otevřených hodin byla pro ně užitečná.

Většinově učitelé uvádějí, že zatím nemají potřebu sami pořádat otevřené hodiny, že si chtějí nové věci nejdříve osahat, následně pozvat kolegu, se kterým se cítí v bezpečí. Říkají, že až poté si možná troufnou k otevřené hodině.

3 Účast na sdílení/návštěvy v partnerských školách

V daném období proběhlo sdílení vedení škol. Z naší školy se zúčastnili zástupci vedení – jak ředitel školy, tak obě zástupkyně. Účast pro ně byla velmi přínosná, byť se spíše seznamovali a rozkoukali. Nejprínosnější byla část věnovaná PPRŠ a POPR, díky které se vedení seznamovalo s tím, co se osvědčilo v dokumentech, jaké změny některé školy prováděly v PPRŠ a jak se časem měnily POPRy. Velmi přínosné bylo uvědomění si toho, že škola je na startovní čáře a že i na dalších školách prošly dokumenty vývojem a není třeba hned chtít dosáhnout toho, čeho jiné školy dosahovaly v průběhu let. Dále si vedení školy opět ověřilo, že každá škola má své metody vzniku obou dokumentů. A v neposlední řadě byla velmi cenná neformální diskuze s kolegy z vedení jiných škol na téma vedení osobních rozhovorů při vzniku POPRů a jejich vyhodnocování.

Mimoto dvě pětičlenné skupiny učitelů (včetně ředitele) navštívily partnerskou školu ve Zdicích. Kromě námětů do výuky matematiky, která byla primárním zájmem obou skupin (viz níže) se v naší výuce ujaly tyto inspirace: v jedné třídě uspořádání třídy do hnízd, kde paní učitelka uvedla, že práce v hnízdech je pro děti nová, vidí větší aktivitu a větší spokojenost dětí. I v jiných třídách než této jsou postupně při skupinové práci rozdávány žákům role, zatím se jedná o roli vedoucího skupiny a mluvčího. Od listopadu chce paní učitelka s uspořádáním třídy do hnízd zavést i ostatní role „časomíry“ a „pořádníčka“. Dále jsou díky inspiraci ze Zdic objednány koberce do tříd a učitelé si připravili folie z laminovačky. V praxi učitelé také viděli některé „vychytávky“, které jim již představila PK, např. signál zvednuté ruky, práci s půlmetrovým hlasem, losování. Viděli také samostatnou práci žáků ve skupinách. Uvádějí, že tyto dovednosti zatím jejich děti nemají, ale začínají tak pracovat. Pozitivní je, že i když učitelé uvádějí, že z některých „novot“ mají strach (jedná se

zejména o situace, kdy aktivitu pouštějí ze svých rukou směrem k žákům – situace, kdy žáci sdílejí ve dvojicích, pracují ve skupinách), že do toho jdou, monitorují dovednosti svých žáků a přemýšlejí o dalších krocích.

4 Nové pomůcky

Na samém počátku projektu bylo nabídnuto všem učitelům, aby si nakoupili za 1 500,- Kč učitelský kufřík, čehož až na 2 kolegyně, které se zatím nechtějí zapojit do projektu, a tak nechtěly čerpat finanční prostředky. Celkem byly nakoupeny pomůcky za 47 405,- Kč. Většinou se jednalo o potřeby pro zlepšení práce ve třídách a výrobu pomůcek – např. laminovačky, fólie, papíry, barevné papíry, lepidla, flipchartové papíry, apod., dále flash disky, knihy a metodiky...

Dalšími potřebami, které učitelé vyslovovali při skupinových rozhovorech, byly:

- třídní knihovničky nebo knihovničky v rukou češtinářů 2. stupně (a to i pro ŠD),
- koberce do tříd,
- nákup logických her, her na přestávky (dát žákům alternativu před hraním her na mobilních telefonech) (a to i pro ŠD),
- vybavená výtvarná učebna (včetně výtvarných potřeb pro žáky),
- sady učebnic Hejného matematiky, krokovadlo, krychličky
- Dida – velká sada kartiček na vyjmenovaná slova, podstatná jména, ale i sady na matematiku či prvouku,
- zvonění písničkou,
- kvalitní Wi-Fi.

5 Natáčení videa z hodiny

Zatím nebylo realizováno. V říjnu byla objednána videokamera.

6 Aktivní metody učení

Učitelé se shodli, že aktivizovat žáky v hodinách a cílit i na dovednosti žáků, nejenom na znalosti, je potřebné.

Přípravy takovýchto hodin jsou však pro učitele náročnější, např. ve vyhledávání textů. Proto zaznívaly i otázky, jaká četnost takovýchto hodin je únosná pro ně i pro žáky, a i určité obavy z toho, aby obsahově stihli to, co mají žáky naučit.

V hodinách učitelé zatím často zažívají ze strany žáků více ruchu (např. při sdílení ve dvojicích, při skupinové práci), než při klasické výuce, což jim někdy odčerpává energii.

Téměř vždy mají problém se 45-ti minutovou časovou dotací. Hodiny pak bývají neukončené a do budoucna je toto nutné zejména na 2. stupni řešit (Na 1. stupni jsou učitelé schopni si aktuálně uzpůsobit rozvržení hodin podle potřeby). S nedostatečností 45-ti minutové dotace se potýkají rovněž učitelé uměleckých oborů (zejména výtvarné výchovy).

Zaznívaly i otázky: Jak udělat reflexi hodiny, aby žáci cítili, že jim pomáhá se zorientovat v tom, co se naučili? Aby to nebylo jen pro mě?

6.1 Čtenářství

A. Čtenářské dílny

Čtenářské dílny zavádějí učitelé ve většině tříd na 1. i na 2. stupni někde v týdenním, jinde ve čtrnáctidenním cyklu. V některých třídách, kde je slabé socio-kulturní zázemí, mají žáci problém nosit si vlastní knihy s sebou do školy, protože doma žádné nemají nebo mají problém si danou informaci zapamatovat. Učitelé se dohodli, že situaci budou řešit jednak tak, že budou půjčovat knihy ze školní knihovny a dále si budou postupně vytvářet třídní knihovničky, aby žáci neměli bariéry se ke knihám dostat. Učitelé při skupinovém rozhovoru sdíleli další možnosti získání knih (slevy v Albertu, levné knihy, výprodeje v knihovně, bazar knih, knihy za třídní sběr, které budou opatřeny věnováním apod.)

Žáci uvádějí, že je čtení baví. Oceňují, že si mohou k četbě udělat pohodlí. Zpočátku byli formou práce překvapení, nedařilo se jim příliš se začíst, mají problém s pozorností, postupně se však situace zlepšuje. Na vyhodnocení, zda žákům čtenářské dílny pomohou k rozečtení, lepšímu porozumění textu a získání představy o tom, jaké knihy žáky zajímají, je ještě brzo.

Učitelé 2. stupně také uvádějí, že shlédli webové stránky partnerských škol, kde jsou materiály ke čtenářství, kterými se nechali inspirovat.

B. Čtenářské lekce

V několika třídách proběhly ukázkové lekce či párové hodiny „čteme s nečtenáři“ a lekce se „čtenářskými strategiemi“, kde žáci pracovali zatím především s předvídáním a vyjasňováním. Jedna z paní učitelek se zajímá o čtenářské kontinuum.

C. Čtenářství v oborech

Někteří učitelé uvádějí, že využívají práci s texty i v oborech, např. dějepisu, přírodopisu a zeměpisu. Nejčastěji využívanou metodou je skládkové učení. Za důležitou dovednost žáků učitelé považují vyhledávání klíčových informací. I v oborech učitelé pracují na vyjasňování, k čemuž někdy žáci využívají i mobilní telefony.

6.2 Badatelsky orientovaná výuka

Zatím nebylo realizováno.

6.3 Čtením a psaním ke kritickému myšlení

Učitelé využívají některé metody Čtením a psaním ke kritickému myšlení ve své výuce. Na počátku školního roku učitelé absolvovali kurz (ze šablon), který se dotýkal čtenářské gramotnosti, na kterém se seznámili s metodou I.N.S.E.R.T. Z minulých let někteří znají a využívají pětílístek, myšlenkovou mapu a skládkové učení.

Mimoto učitelé při párových hodinách s PK zkoušejí nové metody: Alfa-box, výroky před-po, Vennovy diagramy, práci s kritérii při tvorbě a prezentaci plakátu atd.

Učitelé uvádějí, že takovéto hodiny připravovali i v minulých letech, ale spíše nárazově, v menší intenzitě. Nyní říkají, že jdou při přípravách více do hloubky.

Učitelé se dohodli, že aktuálně nebudou řešit to, že žáci jsou v takovýchto hodinách více rušní. I sdílet půlmetrovým (či ještě kratším) hlasem se musejí naučit, a i přes tento snad jen počáteční handicap budeme zkoušet více aktivizovat žáky ve výuce.

Na škole funguje trojice učitelek 1. stupně, která v rámci prvouky/přírodopisu a vlastivědy se bude vzájemně navštěvovat v hodinách, kde chtějí tyto metody využít. Aktivita je realizována v rámci šablony na mentoring. Paní učitelky chtějí vyzkoušet metody T-graf, Pětílístek, Vennovy diagramy.

6.4 Hejného matematika

Učitelky 1. stupně projevily zájem se dozvědět něco více o Hejného matematice a chtěly vidět realizaci v praxi. Proto PK domluvila dva výjezdy do ZŠ Zdice ve dnech 12. a 19. října. Obě skupiny považovaly návštěvu za cennou. Viděly využití prostředí „autobus“, „stavby“, „zvířátka dědy Lesoně“, „algebrogramy“, „krokování“ a další.

Bezprostředně po návštěvě začaly některé paní učitelky zařazovat určité prvky Hejného matematiky do své výuky pro osvěžení. Nejde jenom o metody a prostředí, ale hlavně o přístup, kdy více aktivity je ponecháno na žácích samotných, a jsou vybízeni k hledání dalších variant řešení. Jedna z paní učitelek pozvala ostatní i do své výuky, kde by prvky H-MAT předvedla.

Na přání školy PK oslovila lektorku Jitku Michnovou. Nyní probíhá dohoda s Jitkou Michnovou, která přímo na škole nabízí kurz buď v 16hodinové nebo 32 hodinové časové dotaci. Počítá se s tím, že minimálně ty paní učitelky, které půjdou do 1. tříd, navštíví letní školu H-MAT. Zatím bude do ročníku nakoupena sada učebnic H-MAT, aby si tuto matematiku mohly paní učitelky osahávat.

Na přání školy PK oslovila ZŠ Ostašov, zda by i tam bylo možné přijet se podívat do výuky Hejného matematiky (abychom stále nezatěžovali jen ZŠ Zdice). Termín je nyní v jednání.

7 Příspěvek do odborného časopisu

Zatím nebylo realizováno.

8 Společné vzdělávání (dílňky PK, MBTI)

2. října 2017 PK uspořádala v odpoledním čase pro zájemce „mini-ochutnávku“ ke čtenářským dílnám, kde si učitelé zažili práci ve čtenářské dílně v rolích žáků a představila jim smysl, principy, strukturu, pravidla, náplň čtenářských dílen, možnosti, kde hledat inspirace. Nyní učitelé čtenářské dílny osahávají. Další částí ochutnávky můžeme pokračovat např. na počátku prosince nebo v lednu (podle zájmu učitelů).

9 Vedení třídnických hodin s využitím her na podporu třídního kolektivu

Výchovná poradkyně na 1. pedagogické radě seznámila své kolegy se záměrem, jak by bylo vhodné pracovat o třídnických hodinách na zlepšení klimatu ve třídách. Ve škole se třídnické hodiny realizují ve volném čase žáků a učitelů, takže účast žáků nebývá valná, neboť jde o nepovinnou hodinu. Také často na třídnických hodinách bývají řešeny organizační záležitosti třídy, nikoli aktivity na posílení třídního kolektivu.

Jedním z vedlejších informací, které jsme se dozvěděli v ZŠ Zdice, byly informace o systému vedení třídnických hodin na 1. i 2. stupni. Vedení školy zaujala myšlenka, že třídní učitelé 2. stupně mají ve svých třídách hodiny VkZ nebo VkO, ve kterých vždy každé první pondělí v měsíci realizují aktivity na podporu třídního kolektivu.

Jak řešit účinněji třídnické hodiny bude předmětem diskuse pedagogického sboru pro příští školní rok.

U zvláště problematických kolektivů se začalo řešit, jak reagovat v situaci, kdy některý z žáků narušuje výuku tak, že ostatní žáci nemohou pracovat. Pilotně v jedné třídě zkusíme systém vylučování ze třídy s tím, že rodiče budou do školy pozváni po pátém vyloučení z hodiny. Na organizaci tohoto řešení (předávání žáků náhradnímu kolegovi, v jehož přítomnosti žák samostatně pracuje) se ještě pracuje. Je taktéž otázkou, zda toto bude využíváno i dalšími kolegy, kteří ve třídě učí (jazykáři), když četnost žáků ve skupině je nízká (polovina třídy).

Závěr

Ve třech ze čtyř skupin zaznělo, že změnu vidí v tom, že se učitelé mezi sebou více baví, o tom, co s žáky dělají, co se jim podaří, více sdílí své nápady do výuky. Když se někdo ve sborovně na něco zeptá, ostatní mu ochotně poskytnou nějakou inspiraci, vyjádří názor apod. Zaznělo také, že učitelé pociťují, že jsou více semknutí a jsou více spolu. Zároveň často zaznívalo, že je práce baví.

Ve dvou skupinách ze čtyř zaznívaly však i hlasy, že jsou učitelé více unaveni, že pociťují určitý stres, aby stihli všechno, co mají, nebo uchopili ty správné příležitosti, které se jim naskytují.

Také učitelé vyjadřovali obavu z toho, aby měli čas pro svou rodinu a vyjadřovali, že dobré včas myslet na to, aby se nezahltili. Zároveň bylo řečeno, že často si toto zahlcení způsobují učitelé sami (buď sahají po mnoha příležitostech, nebo např. práci nedelegují na asistenty apod.). **Zároveň se učitelé shodli na tom, že v tom „říkat si o podporu jak personální, tak o pomůcky...“ nebudou dělat autocenzuru a budou se více doptávat na možnosti a nebudou vzdávat své nápady s tím, že to „určitě nepůjde“.**

Ve všech skupinách zaznívalo, že se postupně učíme ve třídě mít dalšího, a je příjemné, když nám někdo pomáhá. **Zazněla i otázka dostupnosti asistentů a zde bude řešeno jejich využívání na suplování. Ani řešení, že suplovat budou učitelé, však není ideální (jedná se zejména o učitele 2. stupně) a bude nutné hledat vyváženou cestu.**

Zaznívala však také potřeba více provázat 1. a 2. stupeň.

Učitelé se shodli, že 45 ti minutová časová dotace na náročnější práci nestačí, takže časovou dotaci jednotlivých předmětů bude nutné řešit v rozvrhu pro příští školní rok.

Také zazněla otázka podpory slabších žáků formou **doučování i v budoucnu, kdy situace nebude již řešena ze šablon.**

Učitelé se shodli na tom, že se těší na:

- Festival pedagogické inspirace (na nové lekce, nové kolegy, praktické vychytávky),
- sdílení,
- vzdělávání Hejného matematiky,
- výjezdy na partnerské školy,
- že si to vyzkouší s PK Janou,
- spolupráci s PA,
- svůj posun a posun dětí,
- zjištění, zda mají čtenářské dílny smysl,
- koberec,
- že se výuka bude stávat snazší pro nás a atraktivnější pro děti,
- že budeme mít odvahu pozvat rodiče do výuky,
- že si najdeme ve výuce systém a čas.

Úkoly do dalšího období

1. Nakoupit sadu učebnic a pomůcek H Mat pro 1. stupeň
2. Zajistit lepší Wi-Fi síť
3. Zajistit pro učitelky Čj na 2. stupni knihovničku
4. Prodiskutovat, jak ještě více rozšířit ve škole počet knih, zejména třídních knihovniček na 1. stupni a ve ŠD
5. Zajistit realizaci zvonění písní či melodií
6. Motivovat učitele k odvaze otevřít hodinu
7. Vyzkoušet menší zatížení PA při suplování
8. Realizovat nákup her na přestávky a do ŠD